

ДІЛО

Виходить щоденно передполуднем

Видав. ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“

Начальний редактор д-р ДМИТРО ЛЕВИЦЬКИЙ

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10, II. пом.
Конто почт. мал. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Нач. Редактор приймає
від 10—11 год. передпол.
Рубрикі не змінюються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в квітні 4.20 зл.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7.50 літ., Німеччині 7.50
літ., Швейцарії 5 шв. фр.,
Чехословаччині 30 ч. к. Рес-
публіці 150 руб., Польщі 7.50
зл., Астрії 7.50 зл. Зміст
адреси 1 год.

**В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.**
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
17 сот.

За права Церкви.

Ми довго, може навіть за довго не забирали голосу в справі за-
грожених прав та привілеїв, які ці-
лими століттями здобувала собі
наша церква. Ми мовчали тому,
що не вважали вказаним мішати
церковні справи у алобоженню по-
літиці і вірили, що духовенство
має досить сили, щоб само боро-
нито свої права. Мовчали ще й
тому, що наш часопис як єдиний
в політичний щоденник повинен
стояти на понадпартійному стано-
вищі і має відзеркалювати, яко-
мога, настрої цілої суспільності,
а донедавна ще погляди нашого
громадянства на найважливіші
церковні справи були мало скри-
сталізовані. Крім цього загаль-
ного духовенства до цього часу
не бажав собі, щоб світські лю-
де забирали голос у церковних
справах.

В останніх часах, на жаль, обста-
вини змінилися. У Львові, Пере-
мишлі та Станіславові повстають
комітети з почину поважних грома-
дян, де духовенство працює спіль-
но зі світськими громадянами з ме-
тою боронити інтересів української
церкви, шляхом віт та протестів,
проти порушення її прав. Супроти
загрози національних прав нашої
церкви починає кристалізуватися
солідарна думка всього громадян-
ства, тому й політичний щоденник
мусить зайняти до цього питання
своє становище.

Найважливішою церковною спра-
вою, яка на протязі останніх літ
хвилювала наше духовенство та
громадянство це справа celibату.
Покійно не рідше тут питання:
чи celibat шкідливий чи ні, чи він
у деяких випадках необхідний або
хоченний, чи нам треба жонатого
духовенства для розвитку кадрів
нашої інтелігенції і т. н. Нас ціка-
вить у першій мірі спосіб та мето-
ди введення цього celibату, при-
мусу, що порушує всі придбані та
загарантовані права нашої церкви,
без огляду духовенства і всупереч
волі народу.

На берестейському соборі (1596 р.)
папа Кліментій VIII. заручив свя-
точно Українцям, що прийняли то-
ді унію, всі права, звичаї та обря-
ди східної церкви, а головні спо-
віданнями тої унії єпископи Потій
та Терлецький поставили як перше
зобов'язання право подруги для на-
ших священників, як це рішив фльо-
рентський собор (1439) для грецької
церкви. Ці права нашого духо-
венства затвердив замойський
собор (1720 р.) і львівський (1891
р.), папа Бенедикт XIII. у 1724 р.,
папа Бенедикт XIV. у 1743. і 1755 рр.,
папа Григорій XVI. 1841 р., папа
Пій IX. у 1856 р. і багато інших.
Без огляду на ці дуже ясні пап-
ські гарантії та обітниця, всупереч
вирішеним рішенням провінціально-
ного синоду у Львові в 1891 р.
наші єпископи, станіславський та
перемишльський, заводять цілком фор-
мальню, а львівський митрополит
фактично загальний та примусовий
celibat, не вважаючи на майже
однозначний спротив усього духо-
венства. Вже в р. 1918 вручило

Станіславське братство львівсько-
му митрополитові протест проти
порушення прав нашої церкви, в
р. 1923. протестувало воно проти
насиленого загального celibату пе-
ред папським делегатом о. Джене-
кієм, в р. 1922. Т-во св. Ап. Павла
вислало до Папи меморіал підпи-
саний приблизно 800 священни-
ками, з проханням стримати ста-
ніславського єпископа перед
заводженням ним примусового ce-
libату. Це саме товариство ухва-
лило в 1924 р. протест проти ce-
libату, і цього року явилися пер-
ші львівський митрополитом та
перемишльським єпископом усі декани
обох єпархій, отже представники
всього духовенства з протестом
проти незаконного примусового та
загального введення celibату.

Всі ці меморіали та протести не
мали ніякого успіху і нині на під-
могу духовенству починає ставати
весь народ. Наслідки нехтування
волі всього духовенства виступають
з кожним днем щораз різкіше.
Багато наших парохій немає свя-

щеників, а тимчасом майже 100 у-
кінчених жонатих богословів не
може діждатись висвячення. Єпи-
скопи станіславський і переми-
ський, не висвячують жонатих пи-
томиць, а львівський, митрополит
хоче щойно за кілька літ переко-
натись, чи жонатий питомець мо-
же утримати жінку та діти, так,
немов би священник міг чим иншим
крім сповнювання своїх обов'язків
заробляти на утримання своєї ро-
дини. В наслідок цього по селах
ширяться штундизм і методизм;
8 жонатих питомиць у станісла-
вській єпархії переходить на пра-
вослав'я, а там, де нема парохів
нарід іде по лінії найменшого опо-
ру і переходить на римо-католи-
цизм та в польський табір.

Таких випадків є щораз більше.
Духовна влада стає на шлях, який
стає щораз більше небезпечним.
Крайна пора, щоби у цій справі
завести лад, довести до однозід-
ності потреб церкви з поглядами
духовенства і народу. Инакше нам
загрожують великі національні
втрати і можемо завдати більше
шкоди від своїх, ніж від ворожих
ударів.
Д-р Д. Л.-ий.

Цар-Голод

II.

Положення українського села за
польської влади погіршилося до
крайності. Можливість покращання
відносин, поліпшення долі села,
його добробуту — відійшла в кра-
їну казок і легенд, але за те зяви-
лася майже неминучість папериза-
ції, пролетаризації села, доведення
селянської маси до жebraчої торби,
а це в дальшій консеквенції веде
до цього, щоби та маса розбита,
знужлована і зникчезла зdemo-
ралізувалася, затратила свою гідність
і достоїнство, позбулася своїх тра-
дицій і виразного національного
обличчя, стала наймитом еконо-
мічно й соціально сильнішого еле-
менту, розплилася в ньому. Оче-
видно, такий процес вимагає довшо-
го часу, але він є неминучий, ти-
рансько-любоїчний, якщо завчасу не
вспіємо його припинити. Доля ин-

ших поневолених народів, а хочби
й моральна та освітня вартість
польського селянства конгресівки,
яке більше століття перебуло в у-
мовах російського розкладового
життя, є яркою ілюстрацією того
деградаційного процесу. При нашій
примітивній соціальній структурі
счервачення селянської маси озна-
чує тяжку і затяжну недугу всього
національного організму, як не що
гірше. Бож селянство всюди, а тим
більше у нас, є основою, підвали-
ною, корінем і пнем національного
організму і його розгалуження.
Здорове життя, прожиток і розви-
ток українського ремісництва, ку-
печства і вільних зв'язів є органічно
зв'язані зі здоров'ям і нормальним
економічним станом селянства. До-
пустити до знищення, надірвання
селянської сили, до розкладу ор-

ганізму нашого села — значить
допустити до важкого поранення,
як не повільної і безсильної смерті
всього національного організму.

До того надміру лиха, яке збиро-
лося за останніх шести літ над го-
ловою українського селянина, при-
шла ще й катастрофа неврожаю
в минулому році. Село обснувало
смуток, налягла на нього важка
амора, гнітюча журба. Малоземельне
і безземельне селянство ще з осені
почало по трохи голодувати, хоч
життєва стопа нашого селянина
є мінімальна. Багатше селянство
і середняки були привезені ще
в осені позбутися останків збіжжя,
щоби заплатити податки. В наслі-
док того сьогодні вся селянська
маса майже без винятку находит-
ся без хліба і грошей.

Єдине, на що міг іще рахувати
наш селянин, це живий інвентар.
Але в осені пошесть прищипи зро-
била страшне спустошення в жи-
вому інвентарі. До того ж натис
податкової шруби був такий без-
оглядний, так не рахувалися з фак-
тичним станом річей, що селяни
мусіли виганяти худобу на ярмарки,
через що ще більше поширювала-
ся пошесть. Те, що лишилося з
живого інвентаря в селянських ру-
ках, не можна вдержати і за недо-
стачі паші. Селянство масово по-
збувається останків худоби і не
находить покупця, а спекуляція
і загальна нестача готівки довела
до того, що корова коштує від 40
до 60 зол., кінь від 15 до 40 зол.
і т. д. А це має той наслідок, що
коли би малоземельний селянин
(який у нас є домінуючим) або
й середняк позбувся всього
живого інвентаря, то це не дасть
йому змоги здобути суми на
оплату податків, довів, спрахлення
хоч одної пари чобіт і сукот-такої
одежини, не говорячи вже про за-
сви і продержання важкого часу
передпокою. Колиж додамо до то-
го, що наш селянин вже задовжив-
ся на добуття зерна на зима і за-
сви й на податки; що податкові
екзекутори всього пофантазували о-
дежу, білизну, подушки і т. н.; що
сегоднішня зима не породить до-
бра озимини; що вже тепер почи-
нають розмножуватися полелі ми-
ші і чим ближче до весни, тим
страшнішою стає ця язва, — то
образ життя-буття нашого села
і перспектив на найближчу будучи-
ну є просто убийчий, сумний до
смерті.

І щож в тих умовах, серед
моря нужди має робити наш селя-
нин, де має шукати порятунку,
яким чином видобуватися з безви-
хідного положення? Що має ро-
бити малоземельний селянин, який
вже давно зів останню пригорщу
збіжжя, як має радити собі беззе-
мельний пролетар, що ніде не на-
ходить заробітку, яка йому стріне
двірського формала, якому не ви-
дано належної ординарії?

На кого і на що має покладати
наші наші селянини?

Red. czas. „Dłlo“ we Lwowie. Pr. 56/25
W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd
okręgowy karny, jako Trybunał prawowy we
Lwowie orzekł na wniosek Prokuratury Pań-
stwowej, że treść czasopisma „Dłlo“ Nr. 17
(10.4.20) z dnia 25. 1. 1925 r. 1) Tytuł dru-
giego artykułu na stronie 1, w tymże arty-
kułie usterp po słowach: „sередniх szkoll...“
do koda artykułu, 2) Nowyuk usterp: „No-
wyj sensacyjny zwrot w sprawie Steigera
usterp między słowami: „agenta Mykietyna...“
a Z. ohłada na leżawiera znamiona a 1) wy-
stępk z § 300 uk. ad 2) występk z art.
VII. VIII. ust. z 17.XII. 1862, uznal dokonana
24. stycznia 1924 konfiskatę za nieprawiedliwą
i zarządził zniszczenie całego nakładu i
wydal w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego
rozpraszaczowania tego pisma drukowego.
Zarazem wydal nakaz odpowiedzialności
redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie
niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym
numerze i to na pierwszej stronie. Niewy-
konanie tego nakazu pociąga za sobą na-
stępstwa przewidziane w § 21. ust. druk.
z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6. ex 1863 i
j. zarządzenie za przekroczenie na grzywnę
do 400 zł. p. Lwów dnia 27. stycznia 1925 r.
(Płdnie nieczytelne).

Red. czas. „Dłlo“ we Lwowie. Pr. 59/25.
W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd
okręgowy karny orzekł na wniosek Prokura-

tury przy tymże Sądzie, jako Trybunał Pra-
wowy we Lwowie, że treść artykułu, umie-
szczonego w czasopiśmie „Dłlo“ Nr. 18.
(10.4.21) z dnia 27. 1. 1925 pod tytułem:
1) „Wielki zrywany“ usterp między słowa-
mi: „fachowa szkola...“ a: „Ale dopustim, w
tymże artykułie usterp między słowami: „na
prokuratora...“ a: „Cikawe szczo, w tymże ar-
tykułie usterp między słowami: „zwatalszcy na
a tymżym rozporządzu, 2) a) Tytuł pierw-
szego artykułu na str. 4, b) w tymże arty-
kułie usterp między słowami: „dorasowyj sud
a Petra Szejkowycza zawiera znamiona ad 1)
i 2) a) występk z § 300 uk. ad 2) b) wy-
stępk z art. VII. ust. z 17.XII. 1862 Dzpp.
Nr. 6/63 uznal dokonana w dniu 25. stycznia
1925 r. konfiskatę za usprawiedliwioną i za-
rządził zniszczenia całego nakładu i wydal w
myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpow-
szczania tego pisma drukowego. Zarazem
wydaje się nakaz odpowiedzialności red-
aktorowi tego czasopisma, by orzeczenie
niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym
numerze i to na pierwszej stronie. Niewy-
konanie tego nakazu pociąga za sobą następ-
stwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17.
grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6. ex 1863. i j.
zarządzenie za przekroczenie na grzywnę
do 400 zł. p. Lwów dnia 28. stycznia 1924.
(Płdnie nieczytelne).

12. II. Ц. Р.

ВІДБУДУТЬСЯ
ВЕЛИКІ ВЕЧЕРНИЦІ
МЕДИКІВ

в великій залі Народного Дому.

Запрошення можна буде лібувати
в Книгарні Наук. Т-ва ім. Шевченка
Ринок 10. в днях 9. 10. і 11. лютого
від години 5-7 вечором. 1300 1-1

Ще спроби порозуміння.

Французько-німецькі настрої.

Ще одна надія на французько-німецьку угоду. Німецький канцлер і французький прем'єр, майже одночасно, вголосили промови в яких торкнулись найбільшій справи власної безпеки. Канцлер Лютер пригадав проєкт свого давнього попередника д-ра Куно, в грудні 1922 щодо пакту двох держав, щоби припинити між ними війну на протязі одного покоління.

Орган німецького центру "Германія" присвячує на цю тему окрему дову статтю, що має на меті викликати дискусію. Аргументи подані в цій статті є незвичайно характеристичні для вибраного моменту. Вона нагадує читачам, що без огляду на фрази про роззброєння, висловлені Німеччиною, не Німеччина мусить перша дбати про безпеку кордонів, а Франція. За Німеччину правок час тому, що невпинно зменшували французьке населення стоїть перед загрозою чисельної німецької перемоги. Справа безпеки кордонів повинна бути внаслідком зрозуміння спільних інтересів обох держав і мусить попередити справу військової контролі, Рейнської окупації, режиму на території Саври, а навіть міжсоюзницьких довгів.

Правда, що німецький уряд не розбуджує великого довіри в момент, коли в його міністерстві так сильно представлені націоналісти. Офіційний французький "Тамп" підкреслює саме цю непригожу обставину. Їїро ствердивши у своїй парламентській промові на рушення Німеччиною Версальського договору щодо її воєнного винуватства, не хоче зривати за собою всіх мостів. Він знаходить спо-

дежності, то про таку приналежність рішати його заці, або в такому випадку визнається його бездержавність та віддається йому тимчасовою особистою легітимацією. Та найважливішим пунктом того законопроекту є те, що кожного чужинця можна видалити з Польщі без права апелляції.

ва найбільшої похвали для женецького протоколу, виробленого спільно з Мек Донельдом. Колиб Німеччина прийняла новий пакт безпеки так само як прийняла міжнародній економічний план, тоді недовіря, яке тяготить над політикою Західної Європи могло би розв'язатись для добра загальноєвропейського миру.

Що сказала би на таке порозуміння Англія? Це залежить в якій мірі попрохують її взяти участь у

переговорах між цими двома державами і висловити свій погляд на умовини такого порозуміння. Політична французько-німецька угода неможлива без торговельного порозуміння. Є підстава думати, що саме торговельні інтереси є нині рішеннячим чинником, який спонукує і Францію і Німеччину до пробудження гонити у політиці порозуміння. У найблизчих днях побачимо: який відгомін найдуть промови представників цих двох держав у пресі власного краю, за кордоном і у впливових колах своїх ворогів та союзників.

Оборона елементарних прав.

3 дням 1. жовтня м. р. увійшов в життя т. зв. кресовий шкільний закон а дня 31. липня 1924 р.

Арт. 3 цього закону звучить:

В школах державних загальних, положених у громадах, що мають 25 проц. людності української, білоруської або литовської на жадання урядового ствердження батьків 40 дітей в шкільному віці народности української, білоруської або литовської, що належить до одної шкільної округи, буде їм заперевнена наука в матірній мові. Оскільки в даній шкільній округі нема 40 дітей в шкільному віці, яких батьки зголовили жадання науки в матірній мові українській, білоруській або литовській, викладовою мовою школи є мова державна; оскільки в даній шкільній округі крім батьків, що жадують для своїх дітей науки в матірній мові українській, чи то білоруській, є ще найменше 20 дітей, яких батьки жадують науки в державній мові, виклад іде в двох мовах, так, що половина годин буде призначена на науку в мові українській, згідно білоруській. Коли нема в даній округі 20 ді-

тей, яких батьки жадують науки в державній мові, викладовою мовою школи є мова українська, білоруська або литовська. Існуючі в одній округі окремі школи з мовою викладовою польською і з мовою викладовою українською, будуть в міру можливості отримувати в одну спільну школу з двома мовами навчання.

Хоча цей шкільний закон увійшов в життя — як сказано — вже з дням 1. жовтня 1924, однак українське громадянство не могло ним скористуватись, бо шкільні влади станули були на становині, що з огляду на брак виконавчого розпорядку до повищого закону, не можуть брати на увагу домагань батьків.

Щойно в другій половині січня ц. р. появилася виконавчий розпорядок міністра освіти з дня 7. січня 1925. Відносно арт. 3 шкільного "кресового" закону знаходяться у виконавчому розпорядку — коротко переповідаючи — ось такі важливі постанови:

"Мно. шк. пов. рада в Рудках викрутилася такою оголозою від виконавчих нотаріально ствердженого домагання понад 200 батьків обох шкіл Комаєра (с. 4208, з 10. грудня 1924).

М. ВОЗНЯК.

4)

Початки нового українського письменства.

(Докладчик.)

Розглянувши драматичні твори, що стоять у зв'язку з Наталією Полтавкою Котляревського, та характеризувалися сентименталізмом Наталки, Зеров переходить до байкарів і починає Паном та собакою Гулака-Артемовського, розбавляючи їхнім робом одноцілість викладу про Гулака, як це сталося з Білеським-Носенком й іншими, хоча про Котляревського даній у книзі одноцілість викладу. Всупереч високій думці малоокритичного Олександрів Косинського про згадану байку Гулака, Зеров стверджує в байці багато зайвого, розтягнутість оповідання, навантаження його подробицями, грубість мови, незграбність віршу й трудність байки для читання наслідком невдають розставленнях цезур. Перебільшувано досі також громадське значення Пана та собаки як сатири на нелюдство ділків над селянством; агадане значення дуже ослаблене бурлескним тоном байки, що не стоїть у гармонійності з її гуманною тенденцією.

Безперечно живі й талановиті байки Євгена Гребінки, хоча і на

них лежить подекуди печать трагедійної маніри. Супроти занадто стиснених байок Льва Боровиковського, Гребінки байки занадто балакучі: оповідальна частина занадто розрослася, набралася численних подробиць і заглушила мало помітний діяльний нарізок. Деколи вони, як каже Лесевич, мають громадське значення (сатира), алеколи зводяться на чисто побутовий випадок, але в однім і другім разі цілком не мають характеру байки". І плініша українська байка "а її талановитим і по суті єдиним представником. Леонідом Глібовим, являє собою лише дальшу стадію розпаду байкарської форми". Ядучи слуханням слідами Гребінки. Вірші й мова Гребінки плівні й чисті без грубості Гулака й без сухості Боровиковського.

Після байки й сентиментальної оперети зявився сентиментальна повість. Типовим сентименталістом був Грицько Квітка. В його повістях відбилися сильно ідилічний характер його життя й сентиментальна культура його почуттів. В повістях Маруся і Щира любов сентиментальні не тільки сюжетні, але й герої. Не без сентиментальних образів і ситуацій також інші повісті Квітки, як: Добре роби, добре й буде, Сердешна Оксана, Кошарі-длака, — словом усі ті твори, що відносяться до другої (небурлескної) маніри Квітки й твояють

основу його літературної слави. Підкреслюючи ще одну рису характеру Квітинних оповідань, себто їх моралізаційний елемент, автор дає низку уваг про загальний характер раннього українського письменства. Основа тодішнього письменського життя була хуторсько-дворянська. Відбиваючи в собі смаки провінційально-дворянської публіки, українське раннє письменство не спромоглося на великі ідейні висоти. На свою літературну діяльність дивились тоді письменники як на своєрідний спосіб розваги (Білецький—Носенко, Копитко—Думитрашків і навіть Квітка). Не було в тодішніх письменників ні свідомості пізніших народодлюбів ні автономічних змагань XVIII. в., а з русифікаційного впливу всіляк тільки відставити назверх місцевий, кутковий патріотизм. Поволі одначе наростає письменницька й національна свідомість, а з тим і поняття української літератури як певної і в певній бік скерованої громадської сили.

Квітка не намальований у книзі Зерова на повний зріст, не зазначений при нім і став науковим дослідів про нього, що робить автор при інших письменниках, що правда, неповно, але вистарчаючо. По перчитанні книги одним духом тиснетесь перше враження від вродитаного, що й трагедійна ма-

ніра й сентиментальні ноти цілком не нові в раннім новім українським письменстві, маючи вже за собою довгу історію попереднього часу. В тім попереднім часі були й народки етнографізму, що в усією силою виступили щойно в добі, котра стала темою книги автора. На жаль про цей так важний чинник українського письменства рішуче за мало в цінній творі Зерова. Щойно трактування пррмету в тісній зв'язку з недалеки минулим новим українським письменством та пильна увага на етнографізм і українські школи в московській і польській літературі зведе до властивій міри роллю російської літератури в початках нового українського письменства й допоможе докладніше з'ясувати погляди романтичної течії в українським письменстві.

Дрібніші помилки, неминучі в ширше закреслених працях, можна лишити без уваги. Нетерпляче ждемо дальших частин і ще раз повторюємо бажання щодо перекладу із класичних мов. Знаменитому обсягом викладу в класичних літературах, грешкою й римською, заважає перший випуск нового українського письменства Зерова свої найкращі, під кожним оглядом прегарні сторінки.

Сенція опіки над доростаючою молоддю

при фінансуванні українського Красного Товариства опіки над дітьми і опіки над молоддю устроюєся
дня 9. лютого ц. р. в Великій залі Муз. Т-ва ім. М. Лисенка
ВІСТАВУ

накази п. Атанасюка 1302 1-1

Матірня сльозинка

на арт. українського професора Вл. п. М. Сидоренка. — В 11-й дні забави і голландки виває Вл. п. Г. Пасенюк. — Початок о 4 год. — Вступ за добровільними датками.

Відсоток українського населення визначається на основі конскрипції в 1921 р. Шкільний вік дитини сягає від уключеного 6. року життя (в які розпочаття найбільшого шк. року) до 13. року в містах, де існувала відділова школа, переміненна на 7-класову загальну школу, а до 12. року в інших місцевостях. Введення шк. науки в матірній мові мають право домагатися батьки, маючи й овікун. Треба виповнити декларацію, якої зразок наводиться у вказаному виконавчому розпорядку, і власноручно підписати її. Урядом ствердження власноручності підпису на декларації може бути зроблене нотарем, судом, громадським урядом або старостом. Ці декларації вносять управліні особи до шкільного інспектора свого повіту в речинці до 31. березня (марта) ц. р. Декларації, внесені по дні 31. березня (марта) не будуть мати вартості.

Українське громадянство мусить знати протягом місяця лютого і березня ц. р. організаційну справність і розуміння ваги наших елементарних культурних потреб. В кожному повітовому місті, в кожному містечку і селі мусять в найкоротшому часі відбутися масові збори, а на випадок заборони віз — повірочні збори, сходили батьків і т. п. наради, присвячені виключно шкільним справам з порядком дня: 1) акція проти незаконної переміни української вишколової мови на польську; 2) виношення декларації відносно 3. арт. кресового шк. закону; 3) основи приватних шкіл і курсів; 4) впровадження в життя збірних лекцій української історії і географії для молоді польських шкіл. До участі в нарадах запрошувати все свідоме громадянство, а зокрема батьків даної місцевості чи округи. Всесторонньо висвітлювати стан українського шкільництва в даній місцевості чи окрузі, його наслідки, зокрема небезпеку з боку місцевої — вже існуючої чи майбутньої — польської школи, й подати рівночасно способи на оборону прав рідної мови в школі. Далі слід докладно обговорити арт. 2. шкільного закону і важливі постанови виконавчого розпорядку, зокрема ті, що відносяться до названого артикулу, та подати висновок відносно декларації, яку підписують і вносять не лише батьки 40 дітей, але взагалі батьки всієї в шкільному віці дітвори даної шкільної округи.

У кожній місцевості треба внести до найменше 40 декларацій, а в противному випадку шкільні власті можуть використати туманний текст закону й перемінити існуючу українську школу на польську. А вже рішуче перестерігаємо, щоб в чисто українській громаді українські громадяне через незорієнтованість, необережність чи якінебудь інші причини не підписували підсудної їм декларації про потребу польської мови навчання з дотеперішній українській школі,

бо досить лише 90 підписів, щоб втратити рідну школу.

Усі принагідні сходили, розмови, наради й збори, присвячені іншим цілям, треба тепер використовувати також для обговорення шкільних справ. В цілому українському громадянстві мусить прокинутися найвищий інтерес до своєї школи. Передусім наша інтелігенція мусить направити зусилля з свого боку на шкільній ниві. Одночасно з боротьбою за належні нам права до т. зв. державних шкіл,

час викоринювати пересуди в нашій суспільності про меншу вартість приватного навчання і про необхідність патентів,

і. л. щинський.

З жертвенности на „Рідну Школу“.

Незначний поступ.

У місяці листопаді влинуло з українських і всіх земель під Польщею до Каси Головної Управи УПТ-а 5.594.32 зол. Ця цифра привнесла нас зворотити увагу громадянства, що так далі не може йти. Коли наш загаль домагається від Товариства праці дошкільної і великої, тоді нехай підпоможе змагання Тов-а матеріальними засобами. Розглядаючи числа впливів за місяць грудень, мусимо признати, що загальна сума жертв зросла до 10.563.11 зол. В порівнянні до листопада бачимо у двох більшу суму. В порівнянні до давніших місяців невеликий поступ. Але в порівнянні до потреб Тов-а, які зростають щомісячно до 35.000 зол., — сума 10.000 зол. покриває ледви 1/3 частку видатків.

Повітряний вплив жертв на „Рідну Школу“ за місяць грудень 1924.

представляється такий: Вплинуло

Ч. пор.	Повіт:	Число громад	Золото	Срібло	Всього	До Каси Кругля У. П. Т.
1.	Львів-місто	1	2.047.76	335.929		
2.	Перемишль	123	43	610.50	5.7.21	
3.	Золочів	89	4	18.00	1.010.98	
4.	Копичинці	53	3	21.00	852.65	
5.	Надвірна	33	8	488.88	185.95	
6.	Тернопіль	82	3	660.06		
7.	Коломия	58	7	251.40	357.61	
8.	Рогатин	100	18	59.00	532.33	
9.	Бібрка	91	10	470.64		
10.	Бережани	74	5	39.00	395.45	
11.	Жовква	75	20	391.84		
12.	Борщів	75	20	41.00	320.91	
13.	Чортків	44	14	34.36	319.88	
14.	Бучач	87	12	331.80		
15.	Богородчан	37	4	329.75		
16.	Заліщики	57	9	313.72		
17.	Рава Руска	73	7	265.95		
18.	Львів-повіт	131	13	251.35		
19.	Сякий	41	2	12.50	233.00	
20.	Підгайці	64	9	219.29		
21.	Дрогобич	79	16	207.20		
22.	Турка	74	9	505.20		
23.	Ковче	42	5	182.50		
24.	Калуш	69	7	110.50	53.02	
25.	Самбір	87	5	159.34		
26.	Ярослав	109	10	157.06		
27.	Ст. Самбір	86	5	151.00		
28.	Сокаль	101	6	142.00		
29.	Ліско	154	8	121.00		
30.	Збараж	60	5	120.65		
31.	Рудки	70	7	119.10		
32.	Мостиска	78	4	118.00		
33.	Томашів	64	6	108.02		
34.	Городок	70	13		193.47	
35.	Снявський	75	4	89.68		
36.	Жидичів	74	8	86.00		
37.	Сатків	130	12	84.20		
38.	Добромиль	56	7	83.00		
39.	Печеніжин	22	6	73.00		
40.	Зборів	53	10	22.00	49.00	
41.	Підкарпатський	69	4	70.50		
42.	Горлицький	65	10	67.00		
43.	Камінь-стр.	60	10	67.25		
44.	Сколев	51	8	65.50		
45.	Теребовля	43	5	64.20		
46.	Бережан	56	4	58.74		
47.	Скалат	64	7	58.50		
48.	Любачів	66	8	56.18		
49.	Бродів	79	8	46.50		
50.	Яворів	70	5	44.35		
51.	Долна	87	7	43.80		
52.	Городенка	50	1	20.00		
53.	Стрий	53	3	19.00		
54.	Радехів	55	4	18.00		
	Володимир-Волинський	—	1	2.00		
	Загальний	43	743.00	5.357.38		

3.820 491 10.563.11

І число жертвуючих громад зросло в 217 до числа 491 громад. Як на початок — на проваді відраді. Але як далекий він ще від того, щоб асі і ці несприятелі в жертвенности 3.000 громад Галичини надіслали свої жертви в тому самому відношенні як ті, що прислали жертви в місяці грудні 1924 р. Тоді Головна Управа УПТ-а могла би розпоряджати місячно 70.000 зол.

І до цього мусить дійти як найшвидше: увесь український загаль мусить агітуватися в „Рідній Школі“, а Головна Управа УПТ-а одержати щомісячно необхідну квоту на удержання й поширення своїх агентів.

Секція „Рідна Школа“ У. П. Т.

* Кругля УПТ-а повітів не показаних в підручній не прислали до 20 січня ц. р. обов'язкових настанов і статистичних звітів за грудень 1924 р.

† До Каси Кругля ім. Князя Льва у Львові 355.92.

‡ До Каси Кругля УПТ-а в Делятині 185.95.

§ З цього Мости великі 180 зол.

¶ З цього Монастирська 67 зол.

‡ З цього Соловків 110 зол.

ОСТАННІ ВІСТІ.

Справа українського університету.

В зв'язі з конференцією, яка відбулась у віцепрем. Тугута, „Пш. Веч.“ повідомляє, що головна праця уряду на с. „кресах“ сконцентрована коло українського й білоруського шкільництва. Справа українського університету рушила з мертвої точки, на якій була тому 3 місяці.

Регистрація на „кресах“.

30. І. була у віцепрем. Тугута нарада в справі реєстрації, яку мають перевести на „кресах“.

Канц. Лютер відповідає Еріотіві.

Канцлер д-р Лютер у промові в відповідь на останній заяву Еріотів сказав м. и.: Досі союзники й Німеччина в справі евакуації Наддніпрянщини обмінювалися нотами. Воно не вело до цілі. Від часу льондонської конференції відносини між державами погіршилися. Це викликало загальне занепокоєння. Союзники заявляють, що Німеччина не додержує договорів, але не дають боронитися, бо не включують подробиць. Ми — говорив Лютер — нече засуджені без подання причин присуду. Німецький уряд готов признати доказані йому невиконані зобов'язання. Докаже, що нема причин відокремлення події надавати характер міжнарод. конфлікту. Канц. питається Еріотів, чи готов зараз евакуувати північну частку Надднілля, колиб німецький уряд признав доказані порушення в ділянці зброєння. Німецький уряд усе готов був до порозуміння. Німеччина окружена сильно озброєними сусідами, відчуває потребу забезпечитися. Німецький уряд має реальний інтерес у справі цього обезпечення. Дійсне порозуміння й згода між народами не можуть мати успіху, доки один із народів будуть пиятувати назвою злочинця й йому одному приписувати винуватість. Канцлер Л. годиться на мировий суд і сподіється, що установавання такого суду доведе до порозуміння і свободи народів, а коли Німеччина зачне роззброюватися, послідує загальне роззброєння.

Бравні през. ради мін.

Бравні знову вибрали президентом пруської ради міністрів 221 гол. на 435 голосуючих.

Радян. пропозиції Польщі. „Курер Червоний“ повідомляє, що радянський посол у Варшаві Войков предпоставив польському мін. загр. справ утворення польсько-радянської комісії для боротьби з бандитизмом. Польський уряд відкинув пропозиції.

Релігійна війна

Напад на церкву в Маріямполі.

Є в Станіславівщині містечко Маріямпіль, положене над Дністром. В містечку є дві парохії: а саме більша щодо числа населення і багата рим.-кат. парохія і біла, яка має лише 800 парохіян, гр.-кат. парохія. Подяки мають свій костел — великий, мурований. Українці мають свою церкву, котру вистали в слідуючий спосіб:

Перед 134 роками хотіли Українці будувати собі нову церкву і приготували на будову весь матеріал. Тоді змішалось в справу повітське, забрало від Українців весь матеріал приготований на церкву, а на це дало їм на власність покатушинський костел, полишений по скасованні за Йосифа II монастирі. Отримавши той костел, Українці перебудували його в середині і прикормили до свого обряду. І так мають у посіданні свою церкву вже 134 літ.

В кілька літ після віддання будівлі Українцям випросили у тодішнього українського пароха польського сестри милосердя дозвіл раненько відправляти у церкві богослужіння для себе, бо до костела — мовляв — їм ходити незручно. За це сестрички прийняли на себе обов'язок утримувати ладу в церкві і прання церковної білизни.

Так тривало довгі роки без найменшої суперечки.

Щойно в останніх роках існування Австрії сестрички, що досі були під національним оглядом байдухи, ставши польськими шовіністками почали приписувати собі права до церкви, покликуючися на те, що це був колись покатушинський костел.

Тепер, відколи за польських часів прийшов на польського пароха кс. Босак, під його впливом і підмогою нападено „вночі з 11. на 12-го грудня на церкву, порубано проповідницю, іконостас і все, що лиш пригатавало гр. кат. обряд і що вже Українці поставили, а найсвятіші дари викинено на бічний вівтар. Для оправдання свого поступку постарався кс. Босак і сестрички про рішення старостів в Станіславові, що церкву признається сестрицям, а Українцям поручається вибудувати собі нову церкву до кінця року 1925. Це противне рішення потвердило станіславівське воєводство, хоча рівнож до цього не мало права, бо тут іде справа між двома католицькими обрядами, — суперечка за власність католицької церкви, яка має повну внутрішню автономію в державі; отже до вирішення справи компетентні лише краєві церковні власті й Рим, а не державна влада.

Однак у боротьбі проти гр. кат. обряду сестри, а навіть священики рим. кат. обряду з Маріямполя забувають, що вони підлягають Римові. Це мовляв іде про відбрання Українцям церкви, там видно забувають польські духовники, що католицька Церква признає одного Бога, а порушення св. Дарів і самовільне викнення їх з головної мітари на бічний — вважає кат. Церква найважчим гріхом. У даному випадку мається до діла

Релігійна війна, яка досі велася на Холмщині й Волині і яка адарала по православної Церкви, переноситься, як бачимо, вже й на ґрунт католицизму. Як на це реагують наші духовні владики?

Ю. Е. О.

Пам'ятаймо: Рідна Школа — це не водні фортеці, це певний захист у добі лихоліття!

ОПОВІСТІ, ЗАПИСКИ ЧИНА Св. ВАСИЛІЯ В.

Орган присвячений студіям з області української історії і Церкви та василіянського Чину.

У Львові набувати в доніці редакції, вул. Монастирська 36 (Монастир св. Василія) і українських книгарних, а в провінції заномовлення слати на Видавництво Чина св. Василія В. в Жовнірі. — Ціна 1. вип. (100 сторінок великої 8°) 15 зол.

НОВИНКИ.

— **Конфіскація.** Попередні (22) часописи конфіскованої польської прокуратура на два уступки статті п. 2. «Св. годів» та одну місію допису з Тернопілля.

— **По п'яти роках.** На два арештано-ліно в селі Верба дубенського повіту двадцятьох селян під заміном убитий польського старшого Твардовського, під час більшовицької кампанії в 1920 р.

— **Над могилу розстріляного.** Охля в тайських газет помістив статтю, в якій називав невідомий розстріл Дішканта у Львові — несподіванкою. Цей суд, на виключення прокуратора, був повний повноважень Дішканта тин білше, що за ним промовляв ряд обличчючих моментів. І так члени ватаги Дішканта у 18 місяцях годежі не вжили зброї, на виграшу заборону латах, Дішкант приналеж до них добровільно і тин улекши хід слівства, а вешті виявили ширший жаль і постанову поправи. Усе те могло дати основу до помилювання, якого одначе през. Войцеховський відмовив.

— **Проти посла Крулімовського.** Польські часописи повідомляють, що політична поліція захотіла докопати проти посла Крулімовського, якому закінчують вчинити незгідні з публічною моральністю, лавру відомо окружному суду у Варшаві.

— **Старостинський полічиник.** Варшавський апеляційний суд розглядає справу засудження старости в Ожмушуді в Сосніні на один місяць арешту. Справа виникла на тлі непорозуміння поміж сусідами в адміністративних властях в Ожмушуді. Результатом цих непорозуміння був полічиник, який п. староста надіслав ожмушудському суду. Окружний суд у Сосніні засудив старосту на один місяць арешту, але апеляційний суд змінив вирок і змінив повітового достоянника.

— **Відомини ширецького убийства.** На тлі виласового непорозуміння поміж ширецькими Жидами і християнськими і Соснінік повстала свого часу на ширецькому дівці Білці, в якій Бабіж вистрілом з револьверу убив ширецького купця Білберга. Бабіж ставив онді перед лавасиним судом, який за проступок проти безпеки життя засудив його на 6 місяців строного арешту.

— **За убийство лісничого.** Перед карним судом у Львові почався на дніх розправа проти селянина Йосифа Мудрика, обвинуваченого в убійстві лісничого Йосифа Шингелського, докопаноку 23-го верня 1923 р. Мудрика звинувачує свого часу під ним і карні золочівський суд присяжних, одначе як закінчення несправності, внесені прокуратором, делегують до переведення нової розпраки львівський суд. Розправа потриває 3 дні.

— **Уваження засуджених в процесі архієпископа Целіяна.** Із Союзом чини торжн в Москві звільнено польський релігійний Василіанський, Ізавона, Матейанця, Поповича, Рутковського, Янковича, Малешова і Трубця, засуджених в процесі проти архієпископа Целіяна. В найбільших дніх має прийти до ширини польських до візних у Польщі комуністів. Виника відбудеться в Столині, де робляться вже відповідні приготування.

— **Могіла Названого Жовніра у Варшаві.** По донесеннях варшавських часописів могила Названого польського Жовніра буде відкрити і віддана публічній ролі перед 3. мах п. р. Сталевий саркофаг буде вшестий в землю під аркадами саскої лавати та означений скономлюю шпостою з написом. На головних білох, устаканених на боках, будуть устаканені грецькі попліники, в поміж сатіліяки з огнем, запалюючий відіс національних та міськських свят. Під аркадами над могилу горітиме пошехаско негасючий огонь.

— **Боротьба уряду в доорієню.** Варшавські часописи заявляють, що остання Міжнішка під хліба буде останньою. Польський уряд рішився на виником дальшого широбування шн. віддати до диспозиції міст ті засоби зброї і муш, які має міськська інтендантура.

— **Годиминикер начальним адміністрації.** Шефом батійської радничкої філії у Імєнєво моржа Зола, з покликання водиминикера.

— **Вогні війни** викинуть з голоду. Перед війною динки помер у Відні з голоду полковий маршалак Лідерс. Радичасно кий ека австрійський генераліт розня в останній нуді, в дозві по генералах удержувати з публічних складок.

— **Лотня готова на мінах сита.** В битвях лотняних селях поширилося серед населення повіра, що 6. лютого п. р. прийде кінець сита. На тлі цього повіра посылала нова сета, якої члени випрошують свої недляжності і будують шатра, в яких рішен дождати кінця сита.

Кравці мають багато роботи, шмоча рішенем на смерть селянам бді смертельні одяги.

— **Еміграційні гілки.** Швайцарська поліція арештувала чотирьох польських Жидів, членів міжнародної банди, які займались імітаційним грошею від емігрантів, що їхали до Америки з Польщі через Німеччину і Францію. В Парижі ограбили на банда 10) емігрантів, які лишинсь на чужині без сотки.

— **Нарієра б. австрійського нациста.** Буваший австрійський канцлер правит Вайнел іде до Риму, де вступити до одного з монастирів, щоб вготоритися до обителі призначеного йому папою становища.

— **Рабіндрнат Тагор внаеудував.** Індійський поет Рабіндрнат Тагор, який під теперішню пору обізнаний з відцитами Італію, тяжко захворів, в наслідок перебутих в дорозі трудів.

— **Ще один гошталтер.** Перед кімком дини розіслався часопис про молодого чоловіка, що наїшовинсь в Дорбрені без засобів до життя, зголосився до місцевої поліції як «граф Тун». Поліційні докопання виявили, що пин «граф» є безбездічний птах з краківського відомств, якийсь Ломборговський.

— **Статистика самогубства в Німеччині.** Протягом 1924 п. завітано в Німеччині 13,000 самогубств, з яких найбільший процент поминався на Берлін.

— **Зетина сонця і нойорська біржа.** Недавна затьма сонця, яку в усіх велич міг помітити Нойорж, далася відчувати перш за все на біржі, на якій підчас затьми перепадемо трансакцій усього на 340,000 доларів. Подібно зникаючи цифру трансакцій занотувала нойорська біржа тільки в день виборів президента Зєдінєних Держав.

— **Підводний вулкан.** В околицях Капштаду вступило на дніх море в берег, при чому магальність фіал і сила армив була незначна. По відпливі осталася на побережі широка на дні ангайські мли полоса заслана уб тини рабями. Виявилось, що магальний арив і знищення такої маси риб були наслідком вибуху підводного вулкану.

— **Зі Союзу Укратьон.** В неділю 1. лютого п. р. о год. 6 поп. відбудеться у помешканні «Української Бєсід» дискусія льотерії на образ авт. мал. О. Новаківського. Пісця того — dancing.

— **Відікт проф. д-ра Степана Велера на тему:** «Умови життя — їх причина — їх лічення». Відбудеться в неділю 1. лютого о год. 3. пополузні в саль «Бєсід», вул. Рутонського 22. Заходом Тон-а Жидинок з лисною осятою. 1203 2-2

Нечувана конкуренція.

З кожній ділянці бачимо тепер нечувану конкуренцію, справжній паргонтин, люде Я люди йдуть на випередки і Між ними це злище майже пошодоно заперемичено в «кросоні» прєсі, яка зазавласа відбрати хліб політичній поліції. Ми вже не раз звертали увагу на ці доношанки, але ці в культурній прєсі нечувані опривини прийомів. Тепер виходом користує ще один факт. Львівська «Газ, пованна», тепер орган львівської контрпрєсі помістила інформацію товстим друком від написом: «Советський шпигун співробітник ком. Діла». — Джерева симпатії трудовицької правниці до комуністів. В тіх нотатках пишеться так: «Арештований у Вершані під заміном заочну шпигунства (і) в користь радичського уряду б. мірісто для жидівських справ в уряді Петлюри П. Красний є від пів року постітним кореспондентом «Діла». Ного закінчення до співробітництва рескрибував той часом як великий політичний тріумф. Справді в нинішній помішувальній тин статтей старався він перекопати жидівське громадянство в Польщі, що його істнували і розвиток є залежне від ширини кінтимоно політики Укваліща. Співарця того «політика» в «Діла» частинно висказує симпатії того органу до більшовицької та брутальної агітації його співробітників проти редактора д-ра Панєля, який не захоплювався більшовицькою ідеологією трудовицької. Шкало, що «Діла», доносини про його арештування, він словом не згадує, що він належав до редакційного гурту (гевроін), що з призову його погляда на жидівську кастю вало гарчуть прєсову кампанію з львівською «Халєвою». Так пише «Газета Поранна», але в тому самому числі містить «телефон» від власного кореспондента нинішньої інформації, яка говорить про те, «як в і д а л е н о м і л а Косаго». А савє, прихизаний зі Львова і не маючий дозволу на побут в столиці, п. Красний заходив до радичського посольства, старався о дозвіл на поворот на Україну, і то до Колятинки. Політична аолня сідкувала за цими відділками і вже дн 29. січня п. р. відставила його до радичського кор-

дону. Але одного слова про шпигунство, навіть ні одного слова про уосноване підозріння в кінмєдодат агєнстві в користь своїа. Бо вєна річ, що моли би такє підозріння, або хоч тин підозріння істнувала, то політична поліція не випустила би п. Красного зі своїх рук, не відставила б його до кордону, тільки на шпидєло. Тому треба бути крайною худобиною, щоб людину навіть незалозорєну в шпигунстві» кидати безперемоними, мікє-мичими ємітєтами тієчки тому, що та людина є ємігрантом і позбавлена спроможності боронитися перед банкітизмом «шпигів», що ні орють, ні сїють...

Що шкєвилі! Автором нотатки є відомо на львівській брукі креатура, яка має вже свою устїєну марку і яку одна з львівських газет, друкуючи в році 1919 дєєні тайни з варшавської охрєнки, подала була в списку парських охрєнників. Сєгодня та креатура, сповнєючи дальнєє свою ролє, дєнь-а дєнь вєдє кампанію из сторієх безприміної і неграмотної «Газ. Пор.» проти нашого органу. Ми шє вєрєємо до пєї справи не з огляду на особу креатури, бо вважємо нинє своєї чєсти аходити з нєю в кінмєдодат розмови, але з огляду на т-х, що ховєються за плєчєкя цього «тіла». Шож торкаєтьсє п. Красного, то його п р и н а г і д ж є співробітництвом лєвєм в тин є нашєї чєсти, хоч він і не належав до радичийного «дєсєду». З його поглядами на жидівську кастє іє ми вєповні і без застрєжєнь погоджуємє. Наша редакція не відлєкувалася п. Красного, хоч «кросєва» прєса вдарила у вєлєкий дєлєн, як тєлєр виявилосє зрєсєм безосновно. З приводу арешту п. Красного подала ми якраз як причину його статтє про жидівську кастє іє, підписувєи його повним імєном.

Зі спорту.

На увагу пластунам

На днєх повинилася на книгарних полєхках книжечка бл. п. проф. Остєра Вєхєнєвєна «Пластовим шляхом до красєої життє», видана в Празі вжє по смертї авторє. Призначєна вона для пластуна в Закарпаттє. Наша пластуєська молюдє може не лишє довідатсє з нєї про вєгляд пласту на Підкарпаттє, але також вєзнєти і як підручнєї книжечкє у своїх пласт. завданнях, (вєзшиши на увагу дєєні рєзичний оргєнізацій пласту на Підкарпатській Україні). Головна вєрстє вєселєної (123 ст.) книжечкє цє тє, що нє вєдєше уваги і мєсця присвяченє в нїї істєтним умінєстєм, табірництвєм, а також пласту, грим та забавам. На брєк також багато цїєких ілюстрацій. Тє, що книжкє видана тамонїнім (не фонєтичєним) правислєом, не повинно вєстрашєти наших пластуна в. О.

Посмертні згадки.

Марія в Павлє Лєвицькє убожиласє по догнї і тяжкїй недугї в 58 р. життє. Похйєна живєо інтерєсуваласє нашим народним життєм і лишє довголітнє недугє не вєтєрвала її братє особистє учєстє. — Зємля їє перєом. 1299 1-1

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський хор Д. Нотки:

У суботу 31. І. м. Козова.
У неділю 1. ІІ. Козова.
У повєдїнок 2. ІІ. П'єтагї.
У вікторє 3. ІІ. П'єтагї.

Борислав. Заходом Т-ва Чєтєльєх Прєстєнє відбудєтьсє цїєкє популярних відчитє в доніці Т-ва (Народний Дїм), а

то в неділю дн 1. лютого Вє. Імє. Капустєка Марїєн під аєт.: «Історичний оєрєк землі». Днє 8. лютого Вє. Імє. Капустєка Марїєн «Кисєль і водєнь», днє 15. лютого Вє. Оєвєско Володємїр «Сєтєськє дєбє», днє 22. лютого Вє. проф. Лєонєтє Цєлєо «Нєвїєні азобутєк в пєдєдї». Почєток тєчєно о год. 3. по полуз. Вступ на добровільнєм дєтєкє. 1-1

— З нагодєм своєго вічєннєя зєожитє Вє. Імє. Гузар Євєн і Вє. Мєдєвєкє з Стєфєнєкє в Карєлєй Гутї 20. лєк. хє «Рєдєу Школу». Зє шєдєу жєртвє сєжємє, сєрєдшє подалєу Гєлєєвє Урєдє 3/177. 1295 1-1

Цєт неділі 1. лютого Dancing з лєкєлє Бєсїєм, вєходєм Союзу Українєк і Тон Бєсїєм. — Вєхєсуєнєчє обєлєує кєстє арт. мєлєрє Нєвєкєвєського. Почєток 6 годєч вєчєрєм. 1203 1-1

В Прєобрєнєнєській цєрєві відсїєвєтє Архїєєвєрєвєкий хор шєх прєводєм п. Лєвє Туркєчєкє «Кєлєєжєк» в неділю 1. лютого п. м. о год. 12-13 в популєі. Лєхїд зі збїркє в пєршїх призначєний на їє нєлєдїє. 1292 2-2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакції не відмовляє.

Лїнарськє-дєнтїст. заведєннє

д-ра Шїмонє Рєтємєпортє і Яковє Нєссє

Львїв, вул. Сїнєстєвєнє 17/1.

Плємбєувєнє Я вєкїмєнєлє зубїє бєз болєу. Штучні зуби в клєчєку і золотї на амерїкєнськєї сїстємє. Пєлєкєтє з прєвїнїїшє поладжєтьсє в вєлєкорєтємє часї. ПП. урєдєвєчєм та студєнтєм лєчєнє зємєжє. 1284 2-10

Мєвєлі і лєуєсєсєні, відєнєні і ірєкєні на лєдїгїнє устїєлєх пошєдєє нєлєдєвєшє Львїв стїлєвї Г. Брїє, вул. Рєйтєвє 12. 1249 4-5

По перєрї вїкїлїнїєнї відносїнємєх позєнєнїєм, одєржєтє можєвє зновє славє, мєдєлєнє сєлєтємє вїстєлє вїдєчєнє і від 29 лїт вєсєдї ужїєнєлє нєтїрєнєчє уєсїєрєжєнє бїлє рємєнєтєнє як тєчєкє вєлєкїє домєтє «Нєрєвїлє» д-рє Фрєнцєзє

в Тєрнопєлі. — Цїєнє фїлєнєнє 2 зол. Прїє шїдїєнєнє згорїє пєрєвєзєчєм рєчєкє, вїм 20 лєк., вєсїєдєтьсє 10 фїлєчєкє вїєсєкє нє чїєсєлєчє рїєвєчєм опєкуєнєчє. Дїєтєчє можєвє з вєскї аєтїєх д-рє Фрєнцєзє з вєлєкєю охорєнєнєю 775 Сїлєчє з мєлєтєнєм 14-14 або прєстє під адрєсєю д-рє Фрєнцєзє аєтїєх з Тєрнопєлі ч. 11

Загальні Збори

Товарїстєвє Шєвїчє «Єднїєсь»

стєвар. зарєєстр. з обємєжєнєю поручєю в Кулєкєві відбудєтьсє

днє 8. лютого 1923 р.

в доніці Чїт. «Прєсїєлє» в Кулєкєві о 4 год. пополузні з тєчєм дєнїєм порєчєком:

1) Відкїєтєтє Зборїє і вїбїр Прєзїдїєї.
2) Відчитєнє, пояснєнє і підписєнє стєвєтєчє.
3) Вїбїр сїєчєх члєнєв Нєдєрє. Рєдїє.
4) Вїбїр трєох члєнєв Урєдє і дєох зє стєпунїєкє.
5) Вєсєскї і зєпїтє.

Кулєкє, 29/1. 1923 р.
Зє Надїєнєу Рєдєу.
Ієвєк Пє.сєч. 1201 1-1 І. Мєтєрєкє.

РЕВМАТИЗМ

НЕРВОВОЛІ

І ПОДІВНІ НЕДОМАГАННЯ

УСУВАЄ

від ряду літ знає НАТИРАННЯ

від назвою 11-11

ІХТІОМЕНТОЛ

В СЮДН ДО НАБУТТЯ

або прїємо з

АПТИКИ ШИМОНА ЕДЕЛЬМАНА в САМБОРІ.